

Klasifikace produkce (CZ-CPA), dále jen „klasifikace CZ-CPA“ byla zavedena sdělením Českého statistického úřadu č. 275/2008 Sb. ze dne 31. července 2008. Klasifikace produkce (CZ-CPA) nahrazuje Standardní klasifikaci produkce (SKP), dále jen „klasifikace SKP“.

Klasifikace SKP vycházela z mezinárodního standardu CPA 2002. Uvedený mezinárodní standard byl zásadním způsobem zrevidován a s účinností od 1. ledna 2008 byl pod označením CPA 2008 vydán standard nový. V návaznosti na tuto změnu byla vytvořena česká verze klasifikace, tedy klasifikace CZ-CPA, která kódově i obsahově zcela odpovídá mezinárodnímu standardu.

Evropský mezinárodní standard CPA¹ vychází z mezinárodního standardu OSN, se kterým je provázán převodníkem. Vazba CPA 2008 (CZ-CPA) na CPC ver. 2² je uvedena v části III. této publikace, tedy u systematické části.

Klasifikace CZ-CPA je pro statistické účely platná od 1. ledna 2008. Je závazná pro statistická zjišťování, prováděná podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a dále v případech, kdy tak stanoví zvláštní zákon nebo jiný legislativní předpis.

Publikace obsahuje kromě vlastní klasifikace též **vysvětlivky a převodníky**.

Vysvětlivky jsou publikovány v části IV. této publikace. V části V. je publikován převodník CPA 2002 (SKP) na CPA 2008 (CZ-CPA) a převodník CPA 2008 (CZ-CPA) na CN 2008 (KN 2008)³.

Metodická příručka ještě není v definitivní podobě, bude poskytnuta Eurostatem v průběhu roku 2009. Následně bude zveřejněna na internetových stránkách ČSÚ, na adrese www.czso.cz, záložka Klasifikace, číselníky, konkrétně na stránkách týkajících se Klasifikace produkce.

Konstrukce klasifikace:

Klasifikace CZ-CPA je hierarchická, šestimístná.

Klasifikace CZ-CPA je tvořena:

- a) první úroveň, jejíž položky jsou označeny jednomístným písmenným kódem (**sekc**),
- b) druhou úroveň, jejíž položky jsou označeny dvoumístným číselným kódem (**oddíly**),
- c) třetí úroveň, jejíž položky jsou označeny trojmístným číselným kódem (**skupiny**),
- d) čtvrtou úroveň, jejíž položky jsou označeny čtyřmístným číselným kódem (**třídy**),
- e) pátou úroveň, jejíž položky jsou označeny pětimístným číselným kódem (**kategorie**),
- f) šestou úroveň, jejíž položky jsou označeny šestimístným číselným kódem (**subkategorie**).

Klasifikace CZ-CPA obsahuje:

- 21 sekcí,
- 88 oddílů,
- 261 skupin,
- 575 tříd,
- 1342 kategorií,
- 3142 subkategorií.

Celkem klasifikace CZ-CPA obsahuje 5429 položek.

Předmět klasifikace:

Předmětem klasifikace CZ-CPA je **produkce**, tzn. výsledek ekonomických činností. Ekonomické činnosti jsou tříděny v klasifikaci CZ-NACE⁴. Tyto dvě klasifikace (CZ-NACE a CZ-CPA) na sebe tedy navazují, což je patrné na jejich struktuře. Rozdíly jsou uvedeny v tab. 1.

Produkce je v zásadě dvojího charakteru: mohou to být produkty nebo služby.

Produkty jsou všechny průmyslové, zemědělské, lesnické a jiné výrobky, plodiny atd., které jsou výrobci (producenty) dále předávány odběratelům - koncovým spotřebitelům, k dalšímu zpracování nebo prodejcům. Důležitou součástí výrobků jsou díly (popř. příslušenství). Jedná se o díly různých strojů a zařízení, klasifikovaných převážně v oddílech 25 až 32. Díly se obvykle zařídují ve stejné třídě (příp. ve stejném oddílu) jako kompletní výrobek. Výjimkou jsou však např. díly pro svítidla (svítidla

¹ CPA (Statistical Classification of Products by Activity in the European Economic Community)

² CPC ver. 2 (Central Product Classification) je klasifikací vytvořenou Organizací spojených národů a je jednou z hlavních ekonomických klasifikací. Je od ní odvozená klasifikace CPA 2008, se kterou jsou propojeny převodníkem.

³ KN 2008 / CN 2008 (Kombinovaná nomenklatura, Combined nomenclature) je číselníkem zboží zavedeným nařízením Rady (EHS) č. 2658/89 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Tento číselník splňuje požadavky společného celního sazebníku a statistiky vnějšího obchodu EU, je pravidelně aktualizován.

⁴ CZ-NACE (Klasifikace ekonomických činností) je národní verzí NACE Rev. 2 (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community), která byla zavedena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006.

jsou klasifikována v oddílu 27, plastové díly pro svítidla jsou klasifikovány v oddílu 22, skleněné díly v oddílu 23).

V klasifikaci CZ-CPA jsou rovněž uvedeny odpady a druhotné suroviny, které však nelze považovat za produkty, vznikající jako záměrný výsledek ekonomické činnosti.

Služby mohou být výrobního i nevýrobního charakteru.

K službám výrobního charakteru, které se vyskytují v klasifikaci CZ-CPA, se řadí subdodavatelské práce. **Subdodavatelské práce** (v klasifikaci CZ-NACE též outsourcing) jsou práce, kterými se dodavatel podílí na výrobě výrobku. Práci vykonává na materiálu (meziproduktu), který vlastní zadavatel. Dodavatel tedy dodává svou práci formou dodávky na zakázku (na základě smlouvy nebo dohody). Subdodavatelské práce jsou v klasifikaci CZ-CPA uvedeny v oddílech 10 až 32 jako samostatné položky na úrovni subkategorií, označovány jsou kódem XX.XX.99.

K dalším službám, které se vyskytují v klasifikaci CZ-CPA, patří např. **podpůrné služby**, které mohou být vyčleněny na úrovni skupin, tříd, může jim být vyčleněn i celý oddíl (09 Podpůrné služby při těžbě), vyskytují se v různých částech klasifikace. Podpůrné služby jsou služby nevýrobního charakteru, nevedou k výrobku, meziproduktu či samotné poskytované službě. Jsou to služby pro výrobce (producenta) nebo poskytovatele služeb, zajišťují správný chod výrobního procesu či služby.

Opravy výrobků se nezatřídí ve stejném oddílu společně s výrobou, ale jsou pro ně vytvořeny speciální skupiny, také jeden oddíl a jedna kategorie. Opravy kovodělných výrobků, strojů a zařízení jsou klasifikovány ve skupině 33.1, opravy motorových vozidel ve skupině 45.2, opravy motocyklů v kategorii 45.40.5 a opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost v oddílu 95.

Instalace průmyslových strojů a zařízení se zatřídí ve skupině 33.2.

Princip zařizování:

Každému výrobku či službě je přidělen v každé úrovni klasifikace CZ-CPA pouze jeden kód. Protože je klasifikace hierarchická, platí přímá návaznost kódů jednotlivých úrovní na sebe. Obecně platí, že klasifikovat se začíná na nejvyšší úrovni (sekce) a pokračuje se přes nižší úrovně (oddíl, skupina, třída, kategorie) až k úrovni nejnižší (subkategorie).

Vysvětlivky:

Vysvětlivky, tedy objasnění, co do které položky patří, jsou vypracovány zejména pro služby; vysvětlivky jsou publikovány v plné verzi tak, jak byly vypracovány Eurostatem.

Vysvětlivky nejsou uvedeny u položek, kde je zřejmé, co do položky patří. Jedná se zejména o části klasifikace, týkající se zemědělství, těžby a zpracovatelského průmyslu. Při zařizování výrobků (produktů) může pomoci zejména převodník na Kombinovanou nomenklaturu.

Vysvětlivky jsou uvedeny nejčastěji u šestimístních položek. Pokud však vysvětlivka platí shodně pro všechny detailnější položky, může být uvedena i u pětimístní, čtyřmístní či jiné položky.

Vysvětlivky i převodníky jsou uvedeny jak v této publikaci, tak i na internetových stránkách ČSÚ na adrese www.czso.cz, v záložce Klasifikace, číselníky.

Tab. 1: Rozdíly v klasifikacích NACE Rev. 2 a CPA 2008

NACE Rev. 2	CPA 2008
01.5 „Smišené hospodářství“	není
03.1 „Rybolov“	03.00 „Ryby a jiné produkty rybolovu; produkty akvakultury; podpůrné služby pro rybolov“
03.2 „Akvakultura“	
není	31.00 „Sedadla a jejich díly, díly...“
31.01 „Výr. kanc. nábytku a zařiz. obchodů“	31.01 „Kanc. náb. a náb. do obchodů...“
31.02 „Výr. kuchyňského nábytku“	31.02 „Kuchyňský nábytek...“
31.03 „Výr. matrací“	31.03 „Matrace...“
31.09 „Výr. ostatního nábytku“	31.09 „Ostatní nábytek...“
41.10 „Developerská činnost“	41.00 „Budovy a výstavba budov“
41.20 „Výstavba bytových a nebytových budov“	
47.1, 47.2, 47.3, 47.4, 47.5, 47.6, 47.7, 47.8, 47.9 „Maloobchod s/v...“	47.00 „Maloobchod s...“
např.: 47.3 „Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách“	např.: 47.00.81 „Maloobchod s pohonnými hmotami“

Pozn.: Výčet není úplný.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A ZNAČEK

Z:	Zahrnuje:
ZT:	Zahrnuje také:
N:	Nezahrnuje:
j. n.	jinde neuvedené
apod.	a podobně
vč.	včetně
•	součást kódu